

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

[§. 1.] nominatim per Conciones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

quem approbans, cum in promptu haberet vittas, vinum & oleum, vulnerae eius vino lauit, oleo vnxit, vittis verò alligauit. His remediis insinuans terrenam oculorum suorum constitutionem: ex qua procedit vinum Ze- li, oleum misericordiae, & vittæ charitatis.

Sed quid dicam de ipsis Salvatoris oculis, cum in hoc modo perambulabat? priusquam hanc miseriā repararet, dicitur de illo, quod singulari quodam modo respiceret, quod indicium erat principiumque remedij.

f V IDIT hominem sedentem in telone Matthaeum nomine, & ait illi: sequere me; & cum g V IDISSET hominem infirmum ad probaticam piscinam, dixit ei: vis sanus fieri? & illum restituit sanitati. præteriens etiam singulari attentione, h V IDIT hominem cecum à nativitate, fecinque lumen ex sputo, & linuit oculos eius, ut videret. Et quid Petro euenisset, nisi, post triuam negationē, i conversis Dominus eum R E S P E X I S S E T ? incidiisset procul dubio, in desperationem sicut Iudas; nisi diuina misericordia benignissimis oculis eum respiciens subuenisset. Dorsum quasi verterat Christus Petro, dum ab eo negaretur, quatenus eius negationes non probabat: sed vix ille negaverat, quando conversis Dominus, benignis suis oculis illum R E S P E X I T : ex quibus tales lucis, diuinique amoris flaminæ prodierunt, vt durum Petri cor emolliuerint, & ex eiusdem oculis duos lacrymarum copiosissimarum & amarum fontes eduxit, quibus culparum suarum maculas abluit. O aspectum benignissimum! o intuitum efficacissimum! cantat primum Galillus, nec tamen excitatur Petrus; cantat secundò, nec suum periculum aduertit; Ter Magistrum suum negavit, nec eius monitionis recordatur. Sed mox atque ipse Dominus illum respexit, excitatur, attendit, exitque ex occasione periculi, suumque peccatum amarè flet. quemadmodum enim vi-
sio fit in instanti: ita k facile est (ait Ecclesiasticus) in oculis DEI S V B I T O honestare pauperem; ac remedium afferri peccatori, quem ipse aspicit efficiendo, vt galli ipsum excitantis voci attendat.

§. 1. Vocatio Diuina ex Concionum auditione.

Lib 30. Mo-
ral. 8. 13.
a Job. 38. 36

Psalm. 67
12. 35.

c Num. 22.
1.

IN CIP IAMVS itaque primum externum vocationis medium, quod galili huius cantus significat, qui (teste S. Gregorio) est vox concianatoris Euangelici: de quo Deus dixit Sancto Iob: a quis dedit gallo intelligentia? cumque docuit, quoties in media nocte sit cantandum ad excitandos dormientes: b Dominus enim solus (ait David) dat verbum Euangelizantibus, viri multa: vocis sua vocem virtutis; vt Concionatores vocent, excitantque eos, qui in suis peccatis iacent & stertunt. Quamuis autem interdum eos vocet verbis improborum Ministrorum; aperiatque eis oculos, quemadmodum c apernit oculos Balaam, loquente illi Angeloper os asina, cui Balaam

infide-

*In fidebat; ut plurimum tamen id efficit per eos P̄.dicatorēs, qui suā p̄dicationi vitam exemplarem, feruentemque orationem adiungunt: quorum d. verbum (ut ait Apostolus) non est verbum hominis, sed vere verbum Dei, & e Spiritu sancti virtus per eorum linguam loquentis: ac proinde, (ut ipse Dominus ait per Ieremiam) verba Dei sunt quasi ignis, & quasi malleus conterens petram: emolliunt enim indurata corda; talibusque iictibus & internis sensibus ita cælant ac dolant, ut gratiæ diuinæ imaginem, virtutesque recipient. Quod manifestè apparuit in die ipso Pentecostes: cùm essent g. in Ierusalem viri ex omni natione, quæ sub calo est: qui audientes S. Petri concionem, compuncti sunt corde, igne in eorum cordibus accenso. Quamuis enim plurimi, qui S. Petrum audiebant, interfuerint Christi Domini Passioni, fuissentque petris duriores: (siquidem h. ille scisse sum; ipsi vero nihil propterè fuerunt mutati) tunc tamen malleo concionis Petri contriti & commutati sunt, seseque Petri consilio subiecerunt. Eodem vero spectat, quod quemadmodum i. factus repente de cælo sonus tanquam aduenientis spiritus vehementis, quo Spiritus S. illo die venit; multitudo habitantium in Ierusalem adeò contremuit, ac mente confusa est, ut illos coegerit ad locum ire, in quo Apostoli erant, quorum p̄dicatione plurimi fuerunt conuersi: ita vox & Spiritus S. inspiratio, hoc sono significata, facit, peccatores repente tremere; impellitque ad audiendas conciones se conferre, vbi laqueos ipse dispositos, ac paratos, ad ipsos capiendos habet. Quemadmodum etiam k. mulierem Samaritanam sua inspiratione permouit, ut ad fontem veniret haurire aquam, vbi illam ipse Salvator expectabat: qui iucundis suis verbis eam ex malo suo statu eduxit: & alias ipsis Concionatoribus inspirat, ut ad talem locum talesque personas se conferant, ad concionandum: quorum verbis tanquam instrumentis velit ipse vti, ad eas reuocandas: p̄mittens eos tanquam suos prodromos, qui hospitiū secuturo ipsi parent, iuxta illud Davidis: *Iste facite ei, qui ascendit super occasum:* Tunc (ait S. Gregorius) Dominus ascendit super occasum, cùm ingredi cupit in animam, in tenebris ignorantiae & culpæ iacentem. ad quod, iter aperiunt verba Concionatorum, quæ per Auditorum aures ingredientia, in virtute ipsius Domini, corda disponunt, ut Spiritus S. hospitio in eis excipiatur.*

HINC Sathanæ rabies exorta, ad hociter occludendum, tria magna adhibet impedimenta, ne hoc medium executioni mandetur. Interdum enim dat operam, ne ipsi Concionatores (quemadmodum ait Ieremias) in loquantur sermonem Dei vere; sed verba sua, quæ nō sunt ignis, sed ventus; non malleus conterens petram & corda, sed vere somnia sua, ac deliria: quæ illos inanes vacuosque relinquunt. Non nunquam vero cohatur, Auditores auertere à Concionatoribus zelosis, & vt (quemadmodum ait Apostolus)

d. 1. Thes. 2.
13.
c Cor. 24.
13.
f Ierem. 23
19.

g. Ad. 2.5.
3.7
S. Petri
concio.

h. Matt. 27.
51.

i. Act. 1.1.2.6.

k. Ioan. 4.7.

l. Psal. 67.5
Hormil. 27
in Euang.

Tria impe-
dimenta
Concionū.
m. Ier. 23.
28.

B. 2. Cor.

4. 3.

O Psal. 57. 5

P. Isai. 6. 10

C. Ioan. 3.

47.

T. Ezech. 8. 8.

Lib. 2. 6.

Moral. 2. 5.

Isai. 11. 8.

n ad sua desideria coaceruent sibi Magistros prurientes auribus; non inculcantes solidas veritates, à quibus auditum luū avertunt: sed iocis & fabulis, ipsos recreantes, quas ipsi libentiū audiunt: Aut, si hoc non potest obtinere, efficit quemadmodum ait David (vt o sciat aspides furde obturent aures suas, ne verbis Dei attendant: aut tantum ex curiositate, & , ad tempus fallendum, ea audiant , ita vt de illis dixisse videatur Isaias : p execa cor populi huīus; & aures eius agorāna; & oculos eius claudo, ne forte videat oculus suis, & auribus suis audiat, & cor de suo intelligat, & conuertatur. Id quod solet esse reprobationis signum: q qui enim ex Deo non est, horret verba Detinendre, & subtrahit se, ne illa audiat. Quemadmodum infelices Hebrai , qui se intra ipsum templum absconderunt, vt sua Idola colerent; occidentes ipsum aditum pariete exstructo, ne quis ingredieretur, & eos videret. Sed quātūs tanta diligentia parietem extruxerunt, remansit tamen r foramen vnum in pariete, iussisque Deus Prophetam Ezechiēl fodere parietem, & ingredi , vt abominationes pessimas, quas illi iniurias faciebant, videret. quia nunquam Deus deserit omnino in hac vita huiusmodi peccatores: potius Concionatoribus & Confessariis inspirat, vt eos etiam in suis angulis latentes querant, eorumque scelerā in lucem proferant, ve reparent: sodientes, vt ait S. Gregorius, per syndēresis siue conscientiae foramen; quod, et si reliqua occludantur, semper patet: ideoq; semper superest ratio aliqua eos videndi, alloquendi, ac de malo quod faciunt, ac pericolo in quo versantur, monendi , & invitandi ad miserrimam speciem, & obscuritatem, in qua harent, deserendam. Sed quoniam eorum durities magna est, horredos ictus oportet adhibere, minarum, efficacium rationum, ac reprehēsionum; ad eos emolliendos, & conscientiarum foramina dilatanda: persuadendo illis, vt aperiā ea velint, ac manifestare; gratumque habeant, ea cognosci, vt curationem recipiant. Nec abjectā animū ipsi Concionatores: nam , quemadmodū per Isaiam promittit Dominus , verbo Dei poterunt manū suā mittere per foramen aspidis, & eauernam regnū: & inde eos extrahere, conuertendo peccatores, per harc animalia significatos.

§. 2. Sacrorum piorumq; librorum lectio.

Sed quoniam non semper est commoditas audiendi conciones, constituit prouidentia diuina secundum medium ad conuertendos peccatores, Sacros scilicet lioros: in quibus scripta sunt verba, quae Deus ipse per os filij sui Iesu Christi D. N. aut per suos Prophetas, Apostolos, aut Euāgelistas est locutus, libros item spirituales & pios à viris Sanctis & Spiritus Magistris conscriptos, qui oēs instar sunt concionatorū, verba & sententias, quas continent, proferentiū; quas ipse Deus Sanctis suis inspiratis ad cor loquitur. Nam teste S. Augustino : cū oramus, cū Deo lo-

qui-